

PASTIERSKY LIST

trnavského arcibiskupa Mons. Jána Oroscha
NA ZAČIATOK PÔSTNEHO OBDOBIA 2026

Drahí bratia a sestry,

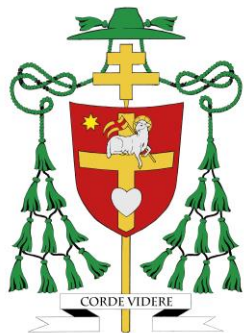
počas celého liturgického roka prežívame tajomstvá života Ježiša Krista, ktoré vrcholia v oslave jeho víťazstva nad hriechom a smrťou. A tak „dnes vstupujeme na pôstnu cestu... stojíme na prahu tohto obdobia, ktoré nás pozýva k obráteniu.“ (Benedikt XVI., homília na Popolcovú stredú, 1. marca 2006). Svätý Benedikt z Nursie opisuje Pôstne obdobie ako „jar duše“ (porov. sv. Benedikt, *Regula*, kap. 49) Áno, pred niekoľkými dňami sme prežívali Popolcovú stredú, ktorou sme sa vydali na štyridsaťdňovú cestu nevoňajúcu prachom zmaru, ale nádejou vzkriesenia. Pôst nie je časom nejakého vonkajšieho obmedzovania, ale radostného návratu k podstate našej existencie.

Evanjelium dnešnej Prvej pôstnej nedele nás vedie na púšť. Evanjelista Matúš píše, že „*Duch vyviedol Ježiša na púšť, aby ho diabol pokúšal*“. (Mt 4,1) Kto z vás už navštívil púšť, na vlastné oči sa presvedčil, že je to oblasť trpiaca extrémnym nedostatkom vlhky. V prenesenom význame možno povedať, že púšť je synonymom prázdnoty. V biblickom chápaní však púšť nie je len miestom prázdnoty, ale predovšetkým miestom pravdy. Tam, kde utíchne hluk sveta a kde človek ostane sám so sebou a s Bohom, vyplávajú na povrch tie najhlbšie náklonnosti a slabosti srdca.

Svätý Augustín o tomto momente Ježišovho pokúšania hovorí: „*Kristus bol pokúšaný, aby si ty v ňom nebol premožený pokušením*.“ (Sv. Augustín, *Enarrationes in Psalmos*, Žalm 61, 3) Ježiš nejde na púšť ako ten, kto potrebuje očistenie, ale ako náš Vykupiteľ, aby v našom mene porazil nepriateľa tam, kde my opakovane zlyhávame. Svätá Matka Tereza z Kalkaty k tomu dodáva: „*Boh nás volá k vernosti, nie k úspechu*.“ Práve púšť môže byť tým miestom, kde sa táto vernosť testuje v tichu. (porov. sv. Matka Tereza z Kalkaty, Myšlienky a citáty) Počas tohto nášho štyridsaťdňového pôstneho putovania sme pozvaní pozerat' sa na púšť Božimi očami, v ktorých nie je len nehostinným miestom, ale skôr kráľovskou sieňou ticha, kde utícha klamný hluk sveta, aby mohol prehovoriť Boh.

Keď Ježiš skončil štyridsaťdňový pôst na púšti, bol prirodzene zoslabnutý. A práve túto situáciu využil diabol, aby na neho v tých momentoch zaútočil tromi rafinovanými spôsobmi. Náš Spasiteľ sa nedal zlomiť a tak nám ukázal príklad, ako máme čeliť podobným výzvam aj my dnes.

Prvým útokom, ktorým si nás chce diabol podrobiť, je pokušenie „*mať*“: „*Povedz, nech sa z týchto kameňov stanú chleby*.“ (Mt 4,3) Toto je snaha redukovat' náš život len na uspokojovanie materiálnych potrieb. Ježišova odpoveď: „*Nielen*

PASTIERSKY LIST

trnavského arcibiskupa Mons. Jána Oroscha
NA ZAČIATOK PÔSTNEHO OBDOBIA 2026

z chleba žije človek,“ (Mt 4,4) nám pripomína, že hlad nášho srdca nenasýti žiaden tovar. Človek je síce povolaný k slobode, avšak svätý pápež Ján Pavol II. nás v tejto súvislosti varoval: „*sloboda bez pravdy sa mení na svojvôľu a napokon sa podrobujie moci a otroctvu.*“ (Sv. Ján Pavol II., encyklika *Centesimus annus*, č. 46)

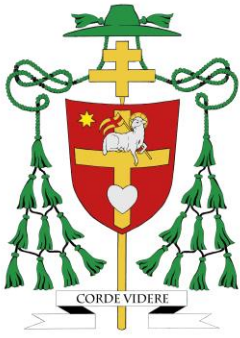
Druhým útokom je pokušenie pýchy a senzácie, teda túžba „byť niekým“ v očiach sveta. Diabol žiadal, aby sa Ježiš vrhol dolu zo strechy chrámu. Ako nás učí svätý Ján Zlatoústý: „*Nič tak nerozdeľuje a neoddeľuje od Boha i od blízkych, ako pýcha a márnomyseľnosť.*“ (Sv. Ján Zlatoústý, Homília na List Filipanom) Žijeme v dobe, keď sa nás svet snaží presvedčiť, „ak nie si online, nežiješ“. Mnohí dnes neustále hľadajú potlesk či svetlo reflektorov. Svätý Páter Pio nás však vyzýva k opačnému postoj: „*Pokora a láska sú tými krídlami, ktoré nás nesú k Bohu a robia nás svätými.*“ (Sv. páter Pio z Pietrelciny, *Epistolario II*, List Raffaeline Cerase zo 17. decembra 1914)

Tretím útokom je pokušenie moci. Diabol Ježišovi ponúkol všetky kráľovstvá sveta a ich slávu za poklonu Zlému. Ide tu o snahu človeka vymeniť večnosť za okamžitý zisk. Svätý Josemaría Escrivá nás varuje, že modlou sa pre nás môže stať naša práca, naše plány alebo naše pohodlie, ak ich postavíme nad Boha. (porov. sv. Josemaría Escrivá, *Boží priatelia*, č. 50)

V našom „Slovenskom malom Ríme“ vieme, že pôst má liečivú moc. Keď pred stáročiami naši predkovia v slzách kľáčali pred obrazom Trnavskej Panny Márie, pochopili, že pokánie nie je trest, ale brána k záchrane. Ich plač a modlitby vtedy pomohli zastaviť mor. Panna Mária ich svojím príhovorom predniesla Bohu. Nech je aj náš tohtoročný pôst modlitbou za uzdravenie vzťahov, za pokoj v našich rodinách a za svetlo v našom národe. Svätá sestra Faustína nám do tohto putovania vkladá do rúk kľúč: „*Láska nediskutuje, láska neváha, láska sa neunaví, láska bdie.*“ (Sv. Faustína Kowalská, *Denníček 9*) Nech sa naše odriekanie premení na vnímavosť voči tým, ktorých bolesť je často tichá a neviditeľná.

Mám nádej, moji drahí bratia a sestry, že tohtoročné Pôstne obdobie v našej arcidiecéze nezostane len pri vonkajších zvykoch.

Drahí bratia kňazi, buďte počas tohto posvätného obdobia v spovedniciach obrazom milosrdného otca z podobenstva o márnoträtom synovi. Nech je pre vás svätý Ján Mária Vianney vzorom trpezlivého rybára duší, ktorý vracia človeku hriechom stratenú dôstojnosť.

PASTIERSKY LIST

trnavského arcibiskupa Mons. Jána Oroscha
NA ZAČIATOK PÔSTNEHO OBDOBIA 2026

Milované rodiny, otcovia, matky, deti, budujte svoje domovy ako „domáce cirkvi“. Spoločná modlitba svätého ruženca alebo čítanie Svätého písma nech sú vašou silou, pretože – ako často opakovala sv. Matka Tereza – „rodina, ktorá sa spolu modlí, zostáva spolu“. (porov. sv. Ján Pavol II., apoštolský list *Rosarium Virginis Mariae*, č. 41).

Moji milí mladí priatelia, svätý Carlo Acutis, pätnásťročný tínedžer, ktorý miloval Eucharistiu ako „svoju diaľnicu do neba“, vám ukazuje, že svätosť je možná aj v džínsoch a s mobilom v ruke, ak je v našom živote Boh na prvom mieste. Pretože ak je Boh na prvom mieste, potom všetko je na svojom mieste. (porov. sv. Augustín, *De Civitate Dei* – O Božom meste, kniha XIX, kap. 13).

Drahí chorí a trpiaci, aj vaše lôžko bolesti môže byť oltárom, na ktorom prinášate vzácnu obeť za nás všetkých. Ste srdcom našej arcidiecézy. (porov. sv. Ján Pavol II., apoštolský list *Salvifici doloris*, 11. február 1984).

Drahí bratia a sestry, smerujeme k Veľkej noci. Cesta cez púšť je náročná, ale na jej konci na nás nečaká tma, lež jasné ráno Vzkriesenia. Nech vás na každom kroku sprevádza materinské orodovanie Trnavskej Panny Márie a ochrana svätého Jána Krstiteľa, hlavného patróna našej arcidiecézy. Modlím sa, aby vám Boh počas tohto Pôstneho obdobia vlieval do srdca novú nádej, ktorá vás bezpečne prevedie z púšte až k jasnému ránu Vzkriesenia a s láskou vás žehnám v mene + Otca + i Syna + i Ducha Svätého. Amen.

✠ Ján Orosch, trnavský arcibiskup

Pastiersky list je potrebné prečítať namiesto homílie pri všetkých svätých omšiach na Prvú pôstnu nedeľu 22. februára 2026.